




Garzón "ressuscita" l'operació 92

El jutge de l'Audiència Nacional espanyola Baltasar Garzón, aprofitant les vacances del seu company Carlos Bueren, ha ressuscitat un sumari que era competència del segon. Tres independentistes tornen a estar encausats, quan la Generalitat negocia l'indult per a Josep Musté i Joan Rocamora, encara empresonats.

El dia 10 de juliol sortia a la llum pública la sentència del macrojudici als independentistes catalans, detinguts durant l'operació policíaca de l'estiu del 1992. L'Audiència Nacional espanyola demanava llavors al Govern la concessió d'un indult. La majoria de detinguts ja es trobaven en llibertat, i els que eren a la presó van sortir gairebé tots. Però Joan Rocamora i Josep Musté encara estan entre reixes. Aquests dos independentistes tenien unes altres causes pendents. Deu dies després de la primera sentència, en sortia una segona, dictada pel mateix tribunal, que con-



demnava aquests dos independentistes a vuitanta-cinc anys de presó cadascun. El text de la sentència no feia cap esment de l'indult i va ser rebuda pels afectats, pels familiars i pels advocats, Mateu Seguí i Sebastià Salellas, amb un notable pessimisme per la duresa de les condemnes. Semblava, una vegada més, que l'esperada "solució política", demanada pel Parlament de Catalunya en dues resolucions aquests darrers anys, no acabava d'arribar mai, almenys completament.

La sentència del 20 de juliol sortia d'un judici fet als dos independentistes, al marge del macrojudici, per un atemptat en una oficina de l'Inem del barri d'Horta de Barcelona, la primavera del 1992, on hi va haver algun ferit lleu per causa de l'explosió. Els dos encausats es van negar a declarar en el seu moment, adduint la seva innocència, però finalment van ser condemnats. Segons els advocats de la defensa, "sense cap prova" i amb "la mateixa argumentació" que dugué el mateix tribunal a demanar l'indult en el macrojudici —si bé en aquest segon no fa la mateixa consideració—. La defensa assenyala que aquesta diferència de consideració en un marge de tan pocs dies feta per la mateixa Sala, la tercera, del mateix tribunal, pot ser deguda a la pressió, en aquest segon judici, de l'Asociación de Víctimas del Terrorismo (AVT), en nom dels ferits lleus que hi va haver en l'atemptat a l'Inem, i a la polèmica que havia aixecat la primera sentència, la del macrojudici, entre els sectors més hostils a tota mesura d'indult dels independentistes. Tot i ser la mateixa Sala de l'Audiència, la que presideix el magistrat Francisco José Castro Meijo, també hi havia una segona diferència. En la composició del primer tribunal hi havia Ventura Pérez Marino, el jutge ex-diputat independent pel PSOE, i en el segon no. Amb tot, la defensa dels dos independentistes no creu que aquesta absència fos significativa.

Ara, la duresa de la sentència no va pas aturar les gestions per treure de la presó aquests dos independentistes. Ben altrament, les va accelerar. Durant la segona quinzena de juliol hi hagué un seguit de reunions entre els afectats, la consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Núria de Gispert, i els advocats de la defensa, per mirar de trobar una sortida de la situació. Joan Rocamora i Josep Musté s'han negat des del primer moment a demanar l'indult perquè això equivalia a acceptar una culpabilitat que ells no reconeixen. D'una altra banda, la defensa no podia recórrer contra la sentència perquè això significava eternitzar el procés judicial i tancava la porta a tota solució pactada. Fruit d'aquests contactes entre els presos i la consellera de Justícia de la Generalitat, tinguts a la presó mateix, en va sortir una solució acceptada per totes les parts: que la Generalitat de Catalunya demanés al Govern espanyol un in-

dult per als dos encausats. L'acord a què van arribar els independentistes i la Generalitat s'ha reflectit en un document escrit, que totes les parts han acordat de no fer públic. Segons que ha pogut saber aquesta revista de fonts acostades a la negociació, en aquest document Joan Rocamora i Josep Musté "reconeixen" els tràmits que fa la Generalitat per aconseguir l'indult i "no s'hi oposen", sempre que se segueixi la línia dels acords presos pel Parlament de Catalunya sobre la necessitat de trobar una solució política d'aquest contencions que va començar l'estiu olímpic del 1992. Una còpia d'aquest document és també en mans del Ministeri de Justícia espanyol.

Amb l'acord sobre la taula, la Generalitat va començar a negociar l'indult. El mateix dia 3 d'agost, segons consta en el registre del Departament de Justícia, la consellera Núria de Gispert enviava una carta al seu homòleg espanyol, el ministre Juan Alberto Belloch, comunicant-li l'acord del consell executiu de la Generalitat de Catalunya, pres el dia 1 d'agost, de demanar l'indult per a Rocamora i Musté. En la missiva, la consellera esmentava "l'escrit d'aquests senyors pel qual accepten els tràmits del govern de la Generalitat de Catalunya perquè actuï en la línia dels criteris expressats en l'anterior sentència núm. 43/95 de 10 de juliol de 1995, dictada per la Secció 3a de la Sala Penal de l'Audiència Nacional" i "les resolucions aprovades pel Parlament de Catalunya núms. 45/IV de 17 de novembre de 1992 i 220/IV de 27 d'abril de 1995", que són les que demanen una solució política per a tots els encausats. Actualment la petició d'indult es troba en fase de negociació i, les gestions, les fa directament la secretària d'Estat d'Interior, Margarita Robles. Segons fonts de la defensa, aquestes negociacions són "molt avançades".

L'insaciable jutge Garzon. Mentre tot això passava, el mateix mes de juliol va tenir lloc un fet que ha trasbalsat aquest procés. Josep Musté té encara un altre judici pendent, previst per al dia 14 de desembre, juntament amb dos independentistes més, avui ja en llibertat, Ferran Ruiz i Josep Maria Granja, aquest últim reinserit. Això ja se sabia. El que no hi havia previst era la *resurrecció* d'un nou sumari, que és el que va passar al juliol, i que torna a afectar Josep Musté.

Des del 3 de maig del 1995 hi ha qualificades unes diligències, fetes pel fiscal, al jutjat d'Instrucció número 1 de l'Audiència Nacional espanyola, que és responsabilitat de Carlos Bueren. Les diligències es refereixen a uns fets ocorreguts l'any 1990, quan, segons que explica el text, Musté, Ruiz i Granja van lliurar dos artefactes explosius a un suposat "comando Manresa" —no especifica ni el nombre ni el nom dels integrants—, que foren col·locats als

Baltasar Garzón ha optat per resoldre als tribunals les diligències iniciades al maig d'enguany gràcies a les declaracions d'alguns dels detinguts en la ràtzia de 1992. La defensa dels independentistes ha expressat la seva sorpresa per la celeritat del jutge de l'Audiència Nacional espanyola.

jutjats de Manresa i Terrassa, ahora que els acusats en col·locaven dos més als jutjats de Badalona. Per aquests fets, el fiscal demana deu anys a Musté i Ruiz, i dos anys a Granja. Tot i que la qualificació fiscal és del mes de maig, Bueren encara no n'havia fet res, d'aquest sumari. Bueren se'n va anar de vacances el mes de juliol, i mentre era fora, el dia 19 –nou dies després de la sentència del macrojudici demanant l'indult per als encausats–, Baltasar Garzón agafa el sumari de Bueren i decideix d'obrir judici oral, cosa que obliga, inevitablement, a anar a judici. En un sumari com aquest, un cop el fiscal ha fet les qualificacions, la llei preveu diferents possibilitats: arxivar-lo, sobreseure'l o obrir judici oral. La decisió sobre quina d'aquestes tres possibilitats s'adopta és competència del jutge instructor, en aquest cas de Bueren. Però Garzón va decidir pel seu company de feina i ha triat la tercera, que condueix obligatòriament a un nou judici.

La defensa dels independentistes ha manifestat la seva sorpresa per la maniobra de Garzón, que atribueixen a la seva voluntat de protagonisme, perquè això que ha fet, a parer dels advocats, no és "normal". En primer lloc, no s'entenen les "presses" del jutge, perquè, a un sumari que no s'havia tocat des del mes de maig, no li venia de dues setmanes, fins que no tornés el jutge Bueren de vacances i decidís el que feia al cas, sobretot tractant-se d'uns fets del 1990. En segon lloc, la defensa també remarca la pro-



Joan Rocamora i Josep Musté, els dos primers per l'esquerra, encara són a la presó. La secretària d'Estat d'Interior, Margarita Robles, és qui mena les gestions entre la Generalitat i el Govern espanyol sobre l'indult.

ximitat de la data de la sentència del macrojudici, 10 de juliol, amb l'acció de Garzón de tirar endavant el nou sumari, 19 de juliol. Malgrat això, els advocats s'han mostrat esperançats de poder "reconduir" la situació quan el sumari entri a la Secció tercera de la Sala Penal de l'Audiència, per més que ja no serà possible el sobreseïment o l'arxivament del sumari, com hauria pogut fer Bueren si hagués vist que el Consell de Ministres indultava finalment aquests dos encausats.

La maniobra de Garzón no ha alterat gaire el curs que segueix la petició d'indult. El ministre Juan Alberto Belloch, que ha delegat en Margarita Robles les gestions, espera ara un informe de l'Audiència, un del fiscal i un de la presó on hi ha en Rocamora i en Musté, i quan els haurà rebuts, portarà la petició d'indult al Consell de Ministres, cosa que es podria escaure en el terme de dues setmanes o tres, segons diverses fonts. A la Conselleria de Justícia de la Generalitat ja han fet tots els tràmits i resten a l'espera del que pugui decidir Madrid, segons que expliquen des del Departament. Els advocats de Rocamora i Musté demanaran ben aviat la suspensió de condemna dels seus clients i la llibertat provisional mentre duri la tramitació de l'indult. Segons la defensa, hi ha el compromís del magistrat Francisco José Castro Mejo que, si la petició d'indult progressava, faria efectives aquestes llibertats. A l'espera de resultats, tot sembla que només depèn del fet que Belloch es decideixi a posar el cas damunt la taula del Consell de Ministres, una taula que cada divendres, quan es reuneix, té una turbulència més a resoldre. A banda Rocamora i Musté, també esperen indult la resta d'encausats condemnats per l'Audiència Nacional espanyola, encara en llibertat provisional.

Pere Martí

La Comissió Europea obre expedient per denúncies de tortures

La Comissió Europea dels Drets de l'Home ha decidit d'obrir diligències sobre les denúncies de tortures infligides a diversos independentistes detinguts l'estiu del 1992. Amb data de 12 de setembre, la Comissió enviava un dels advocats dels encausats, Sebastià Salellas –que representa en aquest cas un grup d'entitats de Girona que havien presentat una denúncia col·lectiva contra les tortures–, un formulari sol·licitant informació detallada dels fets per poder estudiar el cas. La Comissió és un organisme jeràrquicament supeditat al Tribunal Europeu de Drets Humans, que és qui jutja els fets i condemna, en cas de culpabilitat, l'estat responsable. A partir de la informació que rebrà, la Comissió decidirà si porta el cas al Tribunal o no. En cas afirmatiu, voldria dir que la culpabilitat de l'estat és gairebé demostrada.

Aquest grup d'entitats polítiques i socials de Girona, entre les quals hi ha Iniciativa per Catalunya, Catalunya Lliure, CC OO, USTEC, Òmnium Cultural i l'Ajuntament d'Arbúcies, demanen al Tribunal Europeu de Drets Humans que "declari la nul·litat de les resolucions dels tribunals espanyols que han impedit amb el seus actes la investigació d'actes de tortura i maltractaments" i que les estudiï. Aquest grup d'entitats van decidir de reclamar als tribunals europeus, després d'haver recorregut al Tribunal Constitucional per l'arxivament de la investigació de les denúncies de tortures, feta pel jutjat d'Instrucció número 22 de Madrid. El cas de les tortures va tornar a agafar cos quan la sentència de l'Audiència Nacional espanyola de 10 de juliol, a més de demanar l'indult, acordava d'enviar les declaracions dels policies i de la forense fetes durant el procés al jutjat número 22 per si eren útils a la investigació.

P. M.